

Mikko Mäentausta valitsi ammattiuran Saksassa

Tavoitteena kansainväliset radat

Noin kymmenen Saksassa vietettyä vuotta ovat tehneet Mikko Mäentaustasta kovan luokan hevosammattilaisen. Mikko työskenteli alkuun ratsuttajana muilla, mutta viime ajat hän on toiminut yrittäjänä ja pyörittänyt omaa tallia.

TEKSTI: JUTTA KOIVULA
KUVAT: JUTTA KOIVULA,
JOHANNA REUNANEN JA
FOTO RÜCHEL

Mikko Mäentausta on ollut jo kymmenkunta vuotta ratsastuksen ammattilainen. Pääasiassa hän on työskennellyt Saksassa.

Myt 29-vuotias Mikko aloitti kilparatsastajan uransa kotitallillaan. Hänen äitinsä Merja pitää Merjan tallia Koskella, parinkymmenen kilometrin päässä Ypäjäältä. Mikko innostui ratsastamisesta 11-vuotiaana ja hän on perheen neljästä lapsesta ainoa, joka on ottanut ratsastuksen ammatikseen.

Mikko kilpaili juniorina aktiivisesti esteillä ja menestyi hyvin.

Uran piti hypätä aimo loikkaus eteenpäin, kun hän sai käyttöönsä kokeneen Pohjola Metropolitanin, saman hevosen, jolla Kati Hurme oli voittanut EM-kultaa nuorissa ratsastajissa. Mikko ei kuitenkaan ehtinyt pitää tätä hevosta pitkään, sillä se menehtyi äkillisesti pahaan ähkyyn. Jonkin ajan päästä Mikko sai uuden hienon ratsun alleen, hänelle liisattiin Irish Dream, jolla Christopher Wegelius oli kilpaillut menestyksekkäästi. Tämänkin ratsun kanssa yhteistyö pääsi vasta hyvään alkuun, kun hevonen hyppäsi tarhan aidan yli ja sen selkä murtui.

Luultavasti moni muu olisi jättänyt uransa kesken tuollaisten vastoinkäymisten vuoksi, mutta Mikko sisuuntui ja päätti lähteä Saksaan töihin. Hän pääsi Wegeliuksen kontaktien avulla töihin Gerd Wiltfangin tallille ratsuttajaksi hankituaan ensin ratsastuksenohjaajan pätevyuden.

- Viihdyin siellä erinomaisesti, vaikka en osannutkaan yhtään saksaa silloin kun aloitin työt.

- Ensi alkuun vain yksi kaveri ymmärsi mitä yritin sanoa ja hän sitten tulkki puheeni muille, Mikko nau-raa.

Mikko ja Gamira toukokuun alussa Sittensenin kilpailuissa Saksassa. Kuva: Johanna Reunanen.

- Ja minä kun luulin puhuvani saksaa...

Kieli tarttu kuitenkin nopeasti nuoren pojan päähän ja samalla harjaantui myös englanti, jota näissä töissä tarvitaan jatkuvasti.

Wiltfangin tallissa Mikko sai myös kilpailla ahkerasti ja hän keräsi ison joukon sijoituksia isäntänsä hevosilla.

- Olisin ollut mielelläni hänellä töissä pitempäänkin, mutta vuoden päästä Gerd Wiltfang kuoli aivan yllättäen ja talli luonnollisesti myytiin.

Mikon tulevaisuus näytti hetken

aikaa epävarmalta, mutta yhdellä kisamatkalla hän sai hyvän työtarjouksen.

- Hans-Jürgen Wiebusch tuli juttelemaan. Hän on iso hevosenomistaja, joka ostaa varsoja ja nuoria hevosia, kouluttaa ne ja myy eteenpäin. Hän tiesi tilanteeni ja oli nähnyt minun ratsastavan kilpailuissa.

- Muutin saman tien hänen tallilleen, jossa työskentelin reilut puoli vuotta ennen kuin ryhdyin pitämään omaa tallia.

Välillä Mikko ja hänen silloinen tyttöystävänsä tulivat Suomeen pi-

Mikko ja Locolina heinäkuussa Elmohessa Saksassa. Kuva: Foto Rüchel.

tämään omaa tallia, mutta vuoden 2000 lopussa veri veti takaisin Saksaan.

- Olen siitä lähtien pitänyt omaa tallia vuokratiloissa. Tällä hetkellä olen Sandpostelissa Bremenin ja Hampurin välissä.

Mikon ja hänen tyttöystävänsä Bianca Baumin tallissa on yleensä noin 10 estehevosta ja noin kuusi kouluratsua, joiden kanssa Bianca työskentelee.

- Todennäköisesti jään pysyvästi Saksaan. Eihän sitä tiedä, mutta olen erittäin tyytyväinen elämäni siellä.

Mikko on kilpaillut Saksassa ollessaan ahkerasti.

- Meillä on helppoa kilpailla, sillä lähes joka viikonloppu löytyy hyviä kilpailuja lyhyen ajomatkan päästä. Tarjolla on yleensä luokkia 150 cm tasolle asti.

Yhteistyö entisen työnantajan Wiebuschin kanssa on jatkunut kaikki vuodet.

- Olen ostanut häneltä monia hevosia itselleni ja välittänyt niitä Suomeenkin.

Mikolla on nyt yksi hyvä 7-vuotiaaksi tuleva hevonen, ruuna Lorenzo, jolla on ensi vuonna tavoitteena edetä 150 cm luokkiin ja erittäin lupaava 6-vuotiaaksi tuleva tamma Lacolina. Molemmat ovat Laptop-orista, jonka jälkikasvu miellyttää Mikkoa erityisesti.

- Laptopin jälkeläiset ovat usein melko herkkiä nuorina, mutta kun ne pääsevät vauhtiin, niillä on erinomainen asenne työhön ja ne ovat riittävän varovaisia, Mikko kertoo.

Lacolinasta osan omistaa Tuuli Koski, joka on aiemminkin omistanut

Elina Mäki ja poni Calvano osallistuivat marraskuun alussa Mikon valmennukseen Koskella.

Mikko ja Captain Kidd Turussa toukokuussa 1992, jossa ratsukko oli juuri tullut 120 cm luokassa toiseksi.

hevosia yhdessä Mikon kanssa. Lacolina on tarkoitus pitää niin kauan, että se nousee isoihin kansainvälisiin luokkiin.

- Olen ihan varma siitä, että Lacolinassa on ainesta todella pitkälle, Mikko vakuuttaa.

Mikon tavoitteena on nousta omien hevostensa avulla kansainvälisille kentille.

- Parikymppisenä kilpailin muutama kansainvälisen kisan ja sijoituinkin. Nyt olisi tarkoitus päästä takaisin niihin kehiin kun omassa tallissa on hyviä ratsuja.

- Talouden ja taustojen luominen on vienyt aikansa.

- Onhan se vähän huono lähteä kisoihin silloin, jos ei ole varaa tankata autoa, Mikko naurahtaa.

- Nyt olen siinä tilanteessa, että vaikka myisin yhden hevosen, minulle jää kuitenkin vielä joku kiva jäljelle.

Kiireiset työpäivät

Mikko kertoo, että tallinpidolla ja hevosten valmentamisella elättää itsensä Saksassa, mutta töitä saa tehdä aamusta iltaan.

- Talli on täysi ja pidän paljon kursseja ja valmennuksia sekä Saksassa että Suomessa. Myös hevosia on myyty ihan mukavasti eteenpäin.

- Saksassa ratsuttajan on tietysti tehtävä hyviä tuloksia kilparadoilla.

Mikko toivoo ehtivänsä myös itse

valmentautua vähän nykyistä tehokkaammin, mutta aikapula on jatkuvasti haittaamassa:

- Aina minä suunnittelen että ensi viikolla menen valmennukseen, mutta yhtäkkiä onkin kalenteri aamusta iltaan täynnä...

Tarkka valmentaja

Mikolla on iso joukko vakituisia oppilaita Suomessa. Hän käy täällä useita kertoja vuodessa. Valmennuksia on sekä kotitallilla Koskella, Huitisissa että Helsingissä.

Mikon valmennus on tarkkaa ja systemaattista. Hän seuraa ratsukoita jo alkuvieritytyksessä hyvin intensiivisesti. Hevosia työskennellään huolellisesti ja tarkasti, jotta ne ovat valmiit esteille. Mikko haluaa nähdä rentoja, tahdikkaasti liikkuvia hevosia, jotka taipuvat molempiin suuntiin ja hyväksyvät tuntuman.

Suomeen Mikon kautta on tullut etupäässä estehevosia, mutta hän sanoo välittävänsä myös kouluratsuja ja sekä opetus- ja harrastehevosia.

Mikon luona on myös käynyt monia suomalaisia valmentautumassa ja kilpailemassa.

- Kilpailuluvat ja muut sellaiset järjestyvät täällä helposti, hän vakuuttaa.

Mikko on tyytyväinen saksalaiseen kilpailujärjestelmään.

- Luokat on yleensä jaettu sen mu-

kaan, minkä tason kilpailulupa ratsastajalla on tai esimerkiksi hevosen iän mukaan. Näin ollen luokissa on yleensä suhteellisen samantasoisia ratsukoita.

Saksalaiset kilpailuluvat jaetaan luokkiin 1-6, Mikolla on tällä hetkellä luokan 2 lupa.

- Se edellyttää että saa kuusi 1.-3. sijaa 150 cm luokista yhden kilpailukauden aikana, Mikko selvittää.

- Ykkösluokan lupaan tarvitaan jo 25 kpl 1.-3. sijaa 150 luokista yhden kauden aikana.

Kouluttava kilpailujärjestelmä

Saksalainen radanrakennustyölii saa myös Mikolta kehuja.

- Järjestelmä on hyvä. Luokat ovat rakentavia ja monenikäisiä esteitä käytetään alusta alkaen. Radat ovat aina selkeitä ja ne voi hypätä hyvässä rytmissä. Tehtävät vaikeutuvat pikku hiljaa luokka kerrallaan.

- Mielestäni ratojen teknisyys on Saksassa määritelty tarkemmin kuin Suomessa.

- Esimerkiksi joskus olen Suomessa nähnyt, että 130 cm luokassa on samat tekniset vaikeudet kuin gp-radalla, ja siinä ei mielestäni ole mitään järkeä.

Mikko ottaa muutaman esimerkin nuorten hevosten radoista:

- Saksassa nuorten hevosten 110 cm luokissa on pelkkiä normaaleja etäisyyksiä, 120 cm tasolla voi olla jokunen hieman normaalista poikkeava. Nuorten hevosten 130 cm luokissa voi olla esteitä kaarevalla uralla niin, että ratsastaja joutuu säätämään hevosen laukka-askleen pituutta.

Mikko uskoo, että ratamestareiden perusteellinen koulutus on hyvien ratojen selitys.

- Ratamestarit toimivat uransa aluksi jonkun kokeneemman kollegan apulaisena 3-4 vuoden ajan. Vanhempi oppimestari antaa hänelle sitten luvan osallistua kokeeseen ja kokeen selvittänyt ratamestari saa alkuun rakentaa ratoja 130 cm luokkiin asti. Tämän jälkeen edessä on uusi oppilasaika, jotta pätevyitysrakentamaan 140 cm ja suurempia luokkia.

Mikko on myös tyytyväinen siihen, että nuorten hevosten luokissa käytetään usein tyyliarvostelua.

- Tietysti joskus yksittäisen kisan arvostelu voi tuntua väärältä, mutta yleisesti ottaen on hyvä idea, että nuoret hevoset saavat tutustua kilpailuolosuhteisiin rauhallisesti ja että niille annetaan aikaa kehittää ominaisuuksiaan.

- Työluokkien ratsastajat tekevät huolelliset tiedot, ottavat tilaa kaarteissa ja haluavat hevosen hypäävän mahdollisimman pyöreästi, ei ainoastaan puhtaasti. Tämän ansiosta hevoset tulevat hyvin koulutetuiksi, Mikko perustelee.

Saksan nuorten hevosten luokkia on joskus moitittu liian prässääviksi. Bundeschampionaattiin pääsevät vain ikäluokkien parhaat ja joskus lapsitähdet sammuvat ennen aikuiskäyttöä.

- Toki Bundeschampionat tuo myös huonoja asioita mukanaan, Mikko myöntää.

- Sinne pääsevät mukaan hyvät hevoset, mutta jos vähän lahjattomampia yritetään väkisin saada mukaan, ne voivat joutua liian lujille.

- Ratsastajan täytyy toki ottaa vastuunsa eikä yrittää väkisin viedä finaaliin hevosta, joka ei ole siihen valmis.

- Viisivuotiaat hypäävät siellä 130 cm ja kuusivuotiaat 140 cm todella täysimittaisia ratoja, Mikko muistuttaa.

Nuorten hevosten ratsastukseen systeemi

Mikko on kouluttanut lukemattomia nuoria hevosia kilparatsastajiksi. Hän on vuosien varrella kehittänyt järjestelmän, jolla hevoset valmistellaan ikäluokkansa kilpailuihin. Järjestelmä tuki joustaa sen mukaan miten hevoset edistyvät.

- Hevoset tulevat meille yleensä valmiiksi sisäänratsastettuina. Alkuun kolmivuotiaita työskennellään 2-3 kertaa viikossa ja koulutusjakso kestää 3-4 kuukautta. Osa hevosista käy tämän jälkeen omistajiensa luona lepäämässä, osa jää meille ja jatkaa suoraan kohti kilparatoja.

- Nelivuotiaat ovat töissä koko vuoden, mutta niitä ratsastetaan ehkä kolmisen kertaa viikossa. Harjoituskerrat ovat hyvin lyhyitä. Työntekoa on ehkä 15 minuuttia kerrallaan ja siihen alku- ja loppuverryttelyt sekä tauot päälle.

- Yritän valmistella hevoset niin, että epäonnistumisia ei satu. Aluksi esteissä on aina isot johteet ja esteet ovat maneesin reunalla. Aloitan hypäämisen hyvin helpoista tehtävistä ja yleensä esterata kasvaa yhdellä esteellä jokaisella harjoituskerralla. Nuoret hevoset hypäävät keskimäärin kerran tai kaksi kertaa viikossa.

- Kun hevonen on hypännyt noin kymmenen kertaa, se on jo valmis selviytymään yksinkertaisesta noin metrin radasta.

- Silloin on aika käydä hypäämässä jossakin vieraassa paikassa ja aloittaa taas ihan helpoista tehtävistä. Kun hypääminen vieraissa olosuhteissa sujuu, voidaan lähteä kilpailuihin. Tähän kuuluu yleensä puolisen vuotta siitä kun hypääminen on aloitettu.

- Hevonen täytyy saada työskentelemään rennosti ennen kuin lähdetään kilpailemaan. Jos hevonen on kovin jännittynyt esteistä, saatan hypätä sillä esimerkiksi viikon aikana joka päivä, kunnes turha jännitys häviää.

- Yleensä nelivuotiaat käyvät kauden

Mikon tyttöystävä Bianca Baum kouluttaa kilpailuratsuja ja kilpailee itse Intermediaire-tasolla.

aikana 2-4 kilpailua, joissa hypätään 100-110 cm rata, Mikko kertoo.

- Viisivuotiaat kilpailevat ainoastaan nuorten hevosten luokissa, jotka eivät koskaan ole aikaratsastuksia.

- Pyynti kilpailuttamaan hevosia maaliskuusta syyskuuhun noin joka toinen viikonloppu niin että ne hypäävät yhtenä viikonloppuna kaksi rataa.

- Hallikausi voidaan aloittaa 110 cm luokista ja siitä edetään 120 ja ehkä myös 130 cm luokkiin.

Mikon kuusivuotiaat aloittavat kauden 120 cm luokista, mutta tavoitteena on hypätä vähintään 130 cm, jotkut hypäävät jo tässä vaiheessa 140 cm luokkia. Kuusivuotias hevonen saattaa mennä yhtenä viikonloppuna kolme luokkaa.

- Nousen seuraavalle tasolle aina vasta silloin, kun hevonen selvittää alemman tason leikitellen. Ei ole mitään syytä yrittää tätä ennen, Mikko muistuttaa.

- Hevonen täytyy voida tuoda esteelle niin, että estettä kohden voi myöhdätä ohjalla ja antaa hevosen hypätä itse rennosti. Vasta kun hypyt tuntuvat tältä, voidaan ajatella siirtymistä ylöspäin.

- Yhdenkin liian nopean askleen ottaminen voi aiheuttaa vahingon, jonka korjaaminen kestää tosi kauan.

- Lopultakin sitä etenee nopeimmin, kun ei koskaan ota sitä liian isoa askelta, Mikko vakuuttaa. •